

בלזאק זלל כחזיר, ויקטור

הוגו אכל עצמות ושיריים...

ספר כזה קונים פעם בחיים. גם המחיר, גם משום שזו אינציקלופדיה ש-אפשר לבלוע ממנה לאט לאט, ובמנות קצובות, את תולדות התרבות האנושית כפי שעברה דרך אחד מעורקי-ההתנועה הראשיים של חיי האדם - חזרי ביטנו היקרים.

בספר הענק יש 8,500 מתכונים. לאהודי היסטוריה - פירוט מלא של אבי-יריחין בצרפת, לצד תולדות כל המישתאות היסטוריות (עם פירוט כל מאות המנות המיפלאציות שהוגשו בה) החל במישתה אשור-באניפל, דרך מנהגי האכילה ב-כנען, עבור במישתהו של טרימלסיון (זוכי רים את סטיריקון?) וכלה בסעודות המלכים המפורסמים של צרפת. לגיאוגרפי פיקנים אפשר להגיש את עשרות המפות השונות של אזורי היין והגבינות. חלוקת עונות השנה על-פי ירקות, פירות, בשר ודגה, ירתקו את חסידי השרות המטאורולוגי. לנבונים יוקדש הרכבם הי-כימי של הביסקויטים למיניהם, ולמוזיקיסטים - שלוש דיאטות שונות לחולי אנמיה.

ההיסטוריה כדאי לרכוש את האנציקלופדיה ולוא רק בשל עשרות הדיאטות השונות והמשונות ורשימות הקלוריות היסטוריות של כל מרכיב תונה במיקומו הנכון בא"ב. לסאדומאזוכיסטים - האוסף המפורט ביותר של סכיני מיטבה בכל הי-גדלים והכל השימושים.

שלטני מסיבות-הקוקטייל יכולים לשגן כמה עשרות מונחים, פיתגמים ומילתמים בהם יוכלו להפציץ את הסביבה הנוונה מאותו שולחן, ומי שרוצה להיות טבח - יכול למצוא רשימה של בתי-ספר העומי דים לרשותו.

בקיטור זהו ספר שנועד לכל גרגרן מתוסכל, הזקוק להתנצלות בפני אניני-הנפש המסתגפים. כדברי דקארט, ששאל פעם: "האמנם גם פילוסופים אהבים מעדנים?" השיב דקארט: "מדוע לא? האם הטבע יצר את הדברים הטובים רק לאיגורנסים?"

הוא אכל צלעות על עצמותיהן, אותן נהג לפצח בלסתותיו החזקות. לעיתים, אחרי הארוחה, היה משעשע את נכדיו בכך ש-היה אוסף את כל שיירי הארוחה - מרק, דגים, ירקות, רטבים, בשר ומנות אחרונות - היה מערבב אותן בקערה גדולה, מתבל ומחסל בתיאבון.

את הפילוסוף, ההיסטוריון ואיש-הדת ארנסט רנאן: כשהומן לארוחה חגיגת של אנשיררה, לא הוציא מילה במשך כל

לארוס גסטרונומי חדש. בעריכת פרופסור מונטאנייה. מעודכן על-ידי רובר קורטין, 1064 עמוד, 139 ל"י.

אונורה דה-בלזאק התפרסם בשל הרה, לא בשל הכרס. איזה איי-צדק. כרסו היתה לא פחות מפורסמת מעטו. כשידו היתה משגת לשלם בשביל ארוחת-צהריים, היה התפריט שלו מורכב כך: אוסף של מתאבנים - 8 תריסרי צד-

אכירייני צרפתיים (מחוז בורדו) ועד דור האטום

הסעודה, כאשר פתח סוף סוף את פיו, לשמחתה הגדולה של המארחת, שציפתה להברקה של האיש המפורסם בעניינותו - אמר: "האם אפשר עוד אפונה?" פרטים אלה, ועוד כמה אלפים נוספים, ניתן למצוא באינציקלופדיה הגסטרונומית החדשה של לארוס - שבינתיים, אין לה עדיין תרגום לעברית.

פוח - 12 צלעות טלה, בלי תוספות - ברווזון ביין לבן - 2 חוגלות צליות - סול-אה-לה-גורמאנד - ולקינוח: פירות, קפה, ליקר.

לאחר הארוחה היה ישן שעתים, שותה קפה, ועובד כל הלילה, עד אור הבוקר. או ויקטור הוגו למשל: תמיד אהב לאכול, אך לעת זיקנה היה ממש לזוללן - לעיתים הוא ממיט אותם עליו בעצמו. אסונות, שמהם אין למעשה מוצא. מ' אחר והאדם סוחב עימו תמיד את בנו, שאותו קין לו על מצחו והרצח בידיו. כן זה משתמש מצאו ומתמיד בקידמה כדי להרוס, בידע כדי להרוג. אין ספק שצערם היתה של ארצות-הברית על-ידי הצטרפותה למלחמת העולם השנייה, כאשר נכתב המחזה, הביאה את וילדר לא מעט להשקפת עולם זו.

כל זה בא לידי ביטוי בקורות משפחת אנטרופוס - האב, האם, הבן, הבת והעוזרת. משפחה אמריקאית טיפוסית. עם בעיות אמריקאיות טיפוסיות, העוברת מ' תקופת-האבן הקדומה ועד למלחמות הי-אטומיות, וכך הופכת לסמל של משפחה כלשהו.

ואם במקור כבר היתה הסמליות הזאת שקופה ולא כלי-כך מעמיקה, הרי בעיבוד המחודש היא איבדה אפילו את ההומור שהיה בה. ככל שמתקדם המחזה, מתרחק העיבוד מן המקור. לעיתים בצורה משונה וחסרת טעם, דוגמאות:

- במערכה הראשונה, כאשר הקרחו גים מאיימים על משפחת אנטרופוס, מומין הבעל לתוך ביתו החם כמה קבצי-גים זרים, שצריכים לסמל את האמנויות והמדעים השונים. במקור, היה בנייהם גם דופא. נגברת אנטרופוס יורשתה את כניסתם פנימה משום שרצתה כי רופא יבדוק את ילדיה. בעיבוד החדש, אין כבר רופא - אבל שהורה על בדיקת הילדים עדיין קיימת.
- במערכה שנייה נושא אנטרופוס דבריו אל בני-מינו היונקים, מבשר להם שלעומת טיסמת דורות עברו, "העבודה היא חיינו" - הסיסמה החדשה היא "ליהנות מן החיים".
- המעבדים הישראליים מצאו לנכון, כי מקום זה, להוסיף עוד קצת פילוסופיה מסופקת על המקור, שינו את הסיסמה ל"אז מה". תוספים את המשמעות הי-אקטואלית העמוקה? אך מה שחמור ביותר: זו צריכה

הטלוויזיה שברה את לה-מאמה. ליתר דיוק, היא שברה את הבדידות המוחרת שלהקת תיאטרון המחזרת כפתה על עצי-מה עד תתה. אם בהצגה הקודמת (על שיר השירים) היתה נוכחות של אמצעי התיק שורת בלתי-רצויה ובלתי-מומלצת, הרי ש-עוד בטרם נפתחה ההצגה החדשה של התי-אטרון בפני הקהל ואפילו לפני שהתברכה בשם משלה, כבר צולמה לתוכנית קלעים שתשודר השבוע.

המדובר בעבודה משותפת של אריה יצ' זק, מי שהיה כוכב מנדרגולה בחיפה, עם אוסף של שחקנים אלמונים ושחקן מיק' צועי אחד, יאיר (קויה) רובין. ההצגה כולה היא פרי דמיונם של המש' תתפים בה, המבלים בצוותא זה עם זה מן הבוקר ועד לשעות הלילה המאוחרות. הם חיים יחד, אוכלים יחד וממציאים יחד. למשל, ההצגה אותה הם מכנים בשלב זה "חוויה", מתחילה משירי גן הילדים (עוגה עוגה) הולכת בעיקבות הילדים הגדלים ל-צבא, עוקבת אחרי חוויותיהם שם. החיילים המטורסים הורגים בנאמנות זה את זה, ואז מגיע עידן הקופים, שמחבגרים, מתפתחים לבני-אדם, והמעגל ממשיך להסתובב. ואם זה נראה לכם מורעל, אפשר רק לצטט את השחקן ליאו יונג, שבא ההצגה הקודמת של הלהקה והעיר: "ככה התחילה גם הבימה".

מה שלא ברור עדיין אם התכוון לשבח או לגנאי.

העיבוד הלך לאיבוד

בשן ועין, מאת תורנתון וילדר. בימת הקיבוץ. נוסח עברי ועיבוד: יוסף נצר ועדה בן-נחום. בימוי: יוסף נצר. תפאורה: ג'ו קארל. מוסיקה: חיים ברקני. משתתפים: דוד רונא, רבקה אורלובסקי, תמר אשל, רמי ויכה, אתי רוניק, צבי קה גודל, יעקב אדר.

במקור היתה זו קומדיה שניסתה לסמל את תולדות האנושות. מתקופת האבן ועד האטום, בשלוש מערכות. קודם כל, צריך היה השם להיות בעור שינינו, לא בשן ועין. כך החליט המחבר לפני 31 שנה. אבל אין זה אלא הראשון והקטן בשורה של שינויים, שיפורים ושיפוצים. אשר הפכו את מחזהו המיושן במקצת, היומרי במקצת והתממים במקצת של תורנתון (העיררה שלנו) וילדר - למאוד מיושן, מאוד יומרי ומאוד תמים. וילדר רצה לחבוק את כל תולדות האנושות ובעיותיה בשלוש מערכות. נקר דת-השקפתו היתה: קורות האדם על-י אדמות הם סידרה נצחית ובלתי-פוסקת של אסונות, שלעיתים ממיט עליו הטבע.

אורלובסקי ואשיל בשן ועין" מתקופת האבן -

תקליטים

קנה לב קיבל מכוח כביסה

מי שרוצה לגדל בבית ילד על מסי-בת יום-הולדת של דודו דותן (מסיבת יום-הולדת, תיאטרון הזמן, מוליפון 1003) ייהנה בחודאי בעצמו מדודו דותן בהופעה פומבית (מוליפון 1002). כי דבר אחד משור-תף, למרבה הצער, לשני תקליטים חדשים, אריכיינגן, אלו. הערכת הקהל כי-קהל קצת חרש, קצת סתום. שמוכן לבלוע כל זבל, ובלבד שישמעו לו משהו ש-ידבג לו קצת את הקורקבן.

לחיות קומדיה, אבל היא אינה מצחיקה כלל. אף אחד מן השחקנים - למרות הכמות העצומה של רצון טוב אשר הושי קע בהצגה - אינו יודע איך הופכים את הפיל הלבן הזה למצחיק, והם חסרים כל ברק או עוצמה אישית משלהם. כהצגת חובבים זה פחות או יותר בסדר, אולם כהופעה רשמית של תיאטרון על במה, זה לא עובר אפילו בשן ועין.

מזה כמה שנים משמש התיאטרון כמו-פד התורן בעסקי שעשועים. בפעם הראשונה הספידו אותו כשבא הקולנוע. בפעם השנייה הספידו אותו כי שבאה הטלוויזיה, ובהזדמנות זו הספידו כבר גם את הקולנוע. אבל מסתבר שעוד אפשר לשכנע בני-תרבות לצאת מתוך נעלי-הבית החמים, לשכור שמרפ, ולצאת מן הבית. עובדה - בימים טרופים ש עוד נפתחים תיאטראות חדשים בעולם, ואנשים, שכבר עברו את כל המדיניות האפשריים באמנות, חוזרים ומעלים מחזות. פיטר יוסטינוב, שלרגע אי-אפשר לח-שוד בו שהוא חסר תעסוקה בעולם הקולנוע, החליט לחנוך אולם-תיאטרון חדש בלונדון. הסיבה: בין משאיות ש-חסה וארגו תפוחים, בדיוק באותה סימ-טה ידועה, דוריר ליי, שכולם מלגלים עליה על כך שדווקא היא, מכל רחובות לונדון, ניבחרה כמישכן בית-האופרה קר ברנט גארדן. ובכן, באמצע השוק יש עכ-שיו, נוסף לאופרה, בית-תיאטרון חדש הנקרא התיאטרון החדש של לונדון, ומי שכבר זכה לבקר בו מעיד עליו שהוא נעים יותר מבפנים מאשר מבחוץ. טבעי ועוד יותר מזה - יש בו כמה במיחמים טינמסקופיים, כיאה וכנאה לאולם שהחלק החשוב שלו הוא הבמה.

יוסטינוב בחר לחנוכת-הבית את מחזהו האחרון: החייל האלמוני ואשתו, וכבר רועמות הביקורות שלמרות שאין חדש על השמש, יוסטינוב בכל זאת זוהר, בעיקר כשהוא מטיל את מלוא כובד הופעתו על הבמה. כל שניתנו וחריפות-שכלו של